

Тема: Організація відтворення поголів'я свиней

План:

1. Особливості розвитку і продуктивного використання кнурів для відтворення.
2. Годівля та утримання кнурів.
3. Методи вирощування та оцінювання кнурів плідників за власною продуктивністю.

Література:

[1] ст. 193

[2] ст. 150

[3] ст. 156

1. Особливості розвитку і продуктивного використання кнурів для відтворення.

Статеве дозрівання і статева активність кнурів-плідників, інтенсивність сперматогенезу й запліднювальна здатність спермійв значною мірою залежить від біологічної повноцінності годівлі, умов утримання та індивідуальних особливостей кнурів.

У племінних господарствах молодих кнурів починають використовувати при досягненні 11-12-місячного віку і живої маси 160-180 кг.

На товарних фермах при ручному паруванні у 10-11-місячному віці при живій масі 130-150 кг.

Інтенсивність використання молодих кнурів у 2-3 рази менша, ніж дорослих. Раннє інтенсивне використання молодих кнурів призводить до погіршення їх розвитку і є причиною низької запліднювальної здатності сперми.

У деяких кнурів задовго до початку племінного використання проявляється порушення статевих рефлексів. Особливо часто його спостерігають при утриманні ремонтних кнурців великими групами без активного моціону. Це негативно впливає на розвиток молодих тварин, ускладнює їх використання. Тому *дуже активних кнурців у 8-9-місячному віці потрібно використовувати для парування із свиноматками, що не становлять особливої цінності в племінному відношенні.* При цьому нормалізується їх фізіологічний стан, вони добре розвиваються, поведінка їх стає значно спокійнішою.

2. Годівля та утримання кнурів.

Особливістю годівлі кнурів є те, що загальна *кількість кормів на одну годівлю повинна бути в межах 2-3 % від їх живої маси.*

Кнурам не слід згодовувати багато об'ємистих кормів.

У період інтенсивного статевого використання у кнурів підвищується інтенсивність обміну речовин, внаслідок чого потреба в поживних речовинах

підвищується. Це потрібно враховувати при складанні раціонів для кнурів.

Потреба кнурів в поживних речовинах залежить від віку, живої маси та інтенсивності використання.

Якщо у використанні кнурів є значні перерви, то необхідно знизити норми годівлі:

- ✓ дорослим кнурам живою масою 200-250 кг- на 10 %,
- ✓ живою масою 250-350 кг на 20 %.

На 100 кг живої маси кнурам, що продовжують рости, згодують 2 корм, од., або 22,2 мДж обмінної енергії, дорослим відповідно - 1,5 або 16,2. Потреба в сухій речовині для кнурів, що не закінчили ріст, становить 1,7 кг, для дорослих - 1-1,3 кг на 100 кг живої маси при концентрації енергії 1,28 корм. од. (14,2 мДж) у 1 кг.

Потреба кнурів-плідників у **протеїні** становить **150 г сирого та 120 г перетравного з розрахунку на 1 корм, од.**, або відповідно 20 та 15,5 % у сухій речовині (17 і 13,3 % в повноцінному комбікормі). Потреба лізину становить 0,95 % до сухої речовини та 4,8 % до сирого протеїну, а метіоніну + цистину - відповідно 0,63 та 3,2 %.

У сухій речовині раціону для кнурів вміст клітковини становить 7 %, кальцію - 0,93, фосфору - 0,76, або в повноцінному комбікормі відповідно - 6,8; 5,6 %. В 1 кг сухої речовини раціону для кнурів міститься: вітаміну *A* - 5,8 МО, *O* - 0,6 тис. МО, *Є* - 47 мг, *B₁* - 2,6 мг, *B₂* - 5,8 мг, *B₃* - 23 мг, *B₄* - 1,16 г, *B₅* - 81 мг, *B₆* - 29 мг, або в повноцінному комбікормі - відповідно 5; 0,5; 40; 2,2; 5; 20; 1; 70; 25.

При відсутності в господарствах комбікормів, вони можуть бути замінені на кормосуміші, використання яких дає можливість повністю задовольнити потребу кнурів у поживних речовинах.

1 кг такого корму вміст кормових одиниць становить (1,08-1,12) і перетравного протеїну - 125 г (125-160).

Однією з умов підвищення відтворної функції кнурів-плідників є введення в раціон кормів тваринного походження. Білок тваринного походження є найповноціннішим пластичним матеріалом з повним набором амінокислот, що позитивно впливає на відтворну функцію кнурів. Додаток до раціону кнура кормів тваринного походження (кров'яного, м'ясо-кісткового борошна, відвійок) підвищує рівень сперматогенезу при інтенсивному режимі використання. **На утворення 1 млрд спермійв рекомендується згодовувати додатково до основного раціону 10 г білка тваринного походження.**

Заміна 30 % білків рослинного на білки тваринного походження в раціонах молодих кнурів підвищує їх середньодобові прирости, зменшує витрати кормів і надалі сприяє підвищенню відтворної функції.

3. Методи вирощування та оцінювання кнурів плідників за власною продуктивністю.

У племінних господарствах оцінка кнурів і свиноматок за відгодівельними якостями потомства є одним із основних методів

селекційно-племінної роботи. Оцінюють в першу чергу молодих кнурів, яких планується перевести в основне стадо. Метою оцінки кнурів і свиноматок є виявлення серед них найбільш високопродуктивних за відгодівельними і м'ясними якостями.

Кнурів для оцінки парують зі свиноматками з 2-3 опоросами, не споріднених між собою.

Попередній відбір молодняку проводять у 20-30 денному віці.

Кнуриць каструють у 2 місяці.

Жива маса поросят у 2-місячному віці повинна бути не менше 16,0 кг.

Для оцінки кнура відбирають не менше 12 поросят, від 3-х свиноматок по 4 голови.

Утримують молодняк на контрольно-випробувальних станціях в індивідуальних станках із площею 1,9 м², які обладнують сосковими напувальниками. Методикою контрольної відгодівлі допускається також і групове утримання молодняку по 2-4 гол. в станку (по 1,5 м² на голову). Температура повітря в приміщенні має бути в межах 16-22 °С, при відносній вологості повітря 65-80 %

Перед відправкою поросят на контрольну-випробувальну станцію, молодняк протягом 20 днів утримують у приміщеннях для карантину, проводить його дегельмінтизацію. В період контрольної відгодівлі профілактичні ветеринарні обробки не проводяться, а у разі захворювання тварину знімають з відгодівлі.

Обліковий період починається при досягненні молодняком живої маси 30кг., а закінчується при масі 100 кг.

Молодняк доставляють на контрольну-випробувальну станцію у віці не більше 85 днів. Якщо тварина має скоростиглість більше 211 днів, то її знімають з відгодівлі.

Питання для самоконтролю

1. В якому віці і при якій живій масі рекомендується використовувати для осіменіння ремонтних кнурів і свинок?
2. Яке допустиме навантаження на молодого і дорослого кнура при осіменінні або природному паруванні?
3. Які особливості годівлі кнурів-плідників.